

II. Rákóci Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Képzési szint	Alapképzés (BA) Magiszteri képzés (MA)	Tagozat	Nappali Levelező	Tanév/félév	2022-2023 II.
---------------	--	---------	---------------------	-------------	------------------

Tantárgyleírás

A tantárgy címe	A 19. századi sajtó mint Kárpátalja történelmének forrása
Tanszék	Történelem- és Társadalomtudományi Tanszék
Képzési program	
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): választható Kreditérték: 4 Előadás: 16 Szeminárium/gyakorlat: 14 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka: 90
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Molnár Ferenc, PhD, tanszéki docens molnar.ferenc@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	-
A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei	A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a történelmi folyamatok alakulásával, emellett a történész hivatás egyik főbb tevékenységével, az időszak kiadványokkal mint történelmi forrásokkal való munkával, amely bővebb információval szolgál Kárpátalja történelméről. A kurzus feladata: betekintést nyújtani a mai Kárpátalja 19. századati történetére vonatkozó források sajátosságaiba, ezen belül felvázolni azokat a távlati lehetőségeket, amelyek révén a korabeli sajtó hozzájárulhat Kárpátalja történetének mélyebb megismeréséhez és a történelmi forráskutatás fejlődéséhez. Kialakítandó kompetenciák: – A különböző forrásokból származó információk keresésének, feldolgozásának és elemzésének készsége. – Az ismeretek gyakorlati helyzetekben való alkalmazásának képessége. – Képesnek lenni a kritika és az önkritika megfogalmazására. – Képesnek lenni a történelmi forrásértékű időszak kiadványok korszerű módszerekkel, valamint a modern technikai eszközökkel való feldolgozására.

	Főbb témakörök: I. modul. A mai Kárpátalja területén megjelenő 19. századi időszaki kiadványok jellegzetességei. II. modul. Politikai és megyei lapok. Vegyes tartalmú időszaki kiadványok. III. modul. Egyházi, kulturális és pedagógiai lapok. Szatirikus folyóiratok.
A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei	A gyakorlati munkák során megszerezhető maximálisan 60 pont. A vizsgán megszerezhető 40 pont. A vizsgatételek két vizsgakérdésből állnak: egyenként 20 pontot érnek.
A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények	A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: https://kmf.uz.ua/hu/hallgatoknak/szabadon-valaszthato-tantargyak/
A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok	1. Botlik József: <i>Hármas kereszt alatt: görög katolikusok Kárpátalján az ungvári uniótól napjainkig (1646–1997)</i>. Bp. 1997. 2. Böör György: <i>A magyarországi ruszin időszaki sajtó a XIX. században</i>. Kolozsvár, 1943. 3. Debreceni Anikó: Sajtó és politika a századfordulón: A Felvidék és az Ung lapok tükrében. In: <i>Honismeret</i>, 1995. 4. sz. p. 75–82. 4. László Gézané: <i>A történelmi Bereg, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa és Ung vármegyék sajtótörténete 1845-től 1920-ig</i>. Doktori disszertáció. Budapest: ELTE, 2013. http://doktori.btk.elte.hu/lit/laszlogezane/diss.pdf 5. Mayer Mária: <i>Kárpátukrán (ruszin) politikai és társadalmi törekvések 1860–1910</i>. Budapest, 1977. 6. Molnár Ferenc: <i>Pankovics István munkácsi püspök és a ruszin mozgalom</i>. In: Molnár D. Erzsébet – Molnár Ferenc (szerk.): <i>Társadalomtudományi tanulmányok: A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpontjának tanulmánykötete. Beregszász – Ungvár: Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont – RIK-U Kiadó, 2021. 93-107.</i> https://kmf.uz.ua/kiadvanyaink/tarsadalomtudomanyi-tanulmanyok/ 7. Данилюк Д. <i>Історія Закарпаття в біографіях і портретах (з давніх часів до початку XX ст.)</i>. Ужгород: Патент, 1997.